

Idrott och socialt entreprenörskap

Den teoretiska utveckling som lett till att vi har valt att förstå KFUM KIOSK som ett exempel på socialt entreprenörskap (Peterson & Schenker 2015) började med ett forskningsprojekt, sedermera forskningsprogram, vid Malmö högskola, som hette "En mångkontextuell barndom".¹ Den enkla utgångspunkten var konstaterandet att barn under sin vakna tid rör sig mellan olika sociala sammanhang (som vi kallade "rum"), vart och ett med sina egna regler, normer och värderingar. Exempel på olika rum är familjen, skolan, fritids, idrotten, cyberspace osv. Frågan som stod i centrum var hur barnen klarar av att mer eller mindre oproblematiskt röra sig mellan de olika rummen utan att blanda samman rummens olika förutsättningar (Tallberg Broman & Eilard 2011). Ett av bidragen handlade om vad som händer när barn rör sig mellan två rum där verksamheten i stor utsträckning är densamma, men förutsättningarna för utövandet är principiellt olika – idrottsämnet i skolan och föreningsidrott. Detta synsätt kom sedan att ligga till grund för handslagsutvärderingen "När fälten korsas" (Peterson 2008). Därifrån har vi tagit med problematiken kring vad som händer när fält korsas, gränser överskrids och olika logiker bryts mot varandra.

När Handslagets efterföljare Idrottslyftet skulle utvärderas blev KIOSK ett viktigt exempel på vad som kunde hända "när fälten korsas" (Hedenborg et.al 2012). För att tydliggöra detta relaterade vi till Ottesens och Ibsens modell, se nedan. Genom de förbundsvisa utvärderingarna hittade vi ytterligare projekt/föreningar som korsade gränser på samma sätt som KIOSK: 'Mapping Växjö', Landskrona Taekwondo Akademi, 'Funktion och Kultur' i Åhus samt 'Simidrott till andra målgrupper' och 'Aktivitet Förebygger', båda i Ängelholm. De flesta av dessa var skolsamverkansprojekt.

Dessa projekt, som lyckats med att skapa en ny och originell verksamhet, uppvisar det gemensamma problemet att verksamhetsformen befinner sig och verkar i gränslandet mellan olika sektorer i samhället – den offentliga, den privata och den ideella. Det har inneburit att man för att kunna bedriva den verksamhet man tror på har varit tvungna att på ett kreativt sätt komponera ihop relationer som inte tidigare funnits och korsat gränser som inte självklart ska korsas. Dessa projekt har alla skapat nya verksamhetsformer, vilket är en viktig förutsättning för att nå grupper av barn och ungdomar som av olika anledningar står utanför idrotten, men som kan uppleva projektens verksamhet som tilltalande och tillgänglig, vilket var Handslagets ursprungliga målsättning. Dessa kunskaper överfördes sedan till ett nystartat forskningsprojekt om socialt entreprenörskap inom idrotten.² Ett tillkommande analysinstrument blev den didaktiska anatomi som utvecklades i Schenkers avhandling (2011a). Till detta kom att Peterson tidigare har skrivit om entreprenörskap, i form av politiskt entreprenörskap. Även här fanns exemplet i Malmö: Carl P Herslows Skåneparti (Peterson et.al 1988).

Det sociala entreprenörskapet inom idrotten är särskilt intressant då statliga, regionala och kommunala skattemedel används för att stötta verksamheten i linje med samhällliga mål. Sociala värden inbyggda i det sociala entreprenörskapet säger något om det samhälle som de entreprenöriella aktiviteterna ska leda till – det kan handla om hur integrationen ska gå till, vilken typ av demokrati som är eftersträvansvärd, eller en viss syn på hälsa. Det kan också handla om en viss typ av fostran av barn- och ungdomar som ingår i verksamheten. Detta är frågor som anknyter både till etikens och didaktikens områden (Linnér 2006, Schenker 2011a) och som inom idrotten är relaterade till ett barnrättsperspektiv.

¹ Projektets hemsida: <http://www.mangkontextuellbarndom.se/>

² Forskningsprojektets hemsida: seidrott.se

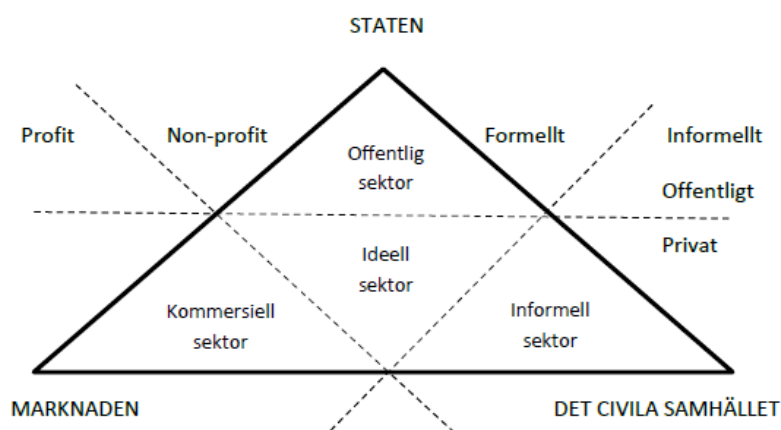
Bestämning av socialt entreprenörskap inom idrotten

Vi ska först sammanfatta de bestämmingar vi formulerat för det vi kallar idrott och socialt entreprenörskap.

1. Socialt entreprenörskap inom idrotten karakteriseras av en verksamhet som korsar gränser mellan samhällets olika sektorer.
2. Detta korsande av gränser medför att analysen av socialt entreprenörskap inom idrotten grundar sig på ett konfliktperspektiv.
3. Socialt entreprenörskap inom idrotten använder idrotten som medel, inte som mål.
4. Det "sociala" inom idrottens sociala entreprenörskap är definierat utifrån statens mål för idrottsverksamheten, och har samma innehåll som begreppet föreningsfostran.
5. I socialt entreprenörskap används pengarna (vinsten) som medel, inte som mål.

Att korsa gränser

I analysen av KIOSK betonas dess gränsöverskridande karaktär. I "När fälten korsas" behandlade vi överskridandet mellan två olika sociala fält - idrottens fält och skolans fält. Det var så KIOSK:s utveckling började. Men överskridandet kan också ha andra riktningar mellan samhällets olika sektorer. När vi började använda begreppet socialt entreprenörskap var det utifrån en diskussion om gränsöverskridandet. Bestämningen utgår ifrån en förståelse för hur idrottsrörelsen är relaterad till andra delar av samhället. Ottesen och Ibsen (1999) har förenklat beskrivit hur aktiviteter organiseras i samhället. Idrottsrörelsen är en del av den ideella sektorn som angränsar till den offentliga, den kommersiella och den civila sektorn. I samhällssektorerna finns sociala ordningar (Norberg, 2004), som kan ses som system av institutioner och kommunikationsmönster som kontinuerligt reproducerar villkoren för sin egen existens (Ritzer & Goodman, 2004). De sociala ordningarna är i sin tur åtskilda genom sociala dimensioner - offentlig-privat, profit-ickeprofit, och formell-informell.

Figur 4. Modell över för organisation av aktiviteter i ett samhälle. Efter Ottesen och Ibsen (1999).

Modellen kan användas för analyser av samhället i sin helhet, men också för att förstå frågor relaterade till sociala ordningar och principer för att organisera samhället (Norberg, 2004; Ottesen & Ibsen, 1999). Exempelvis kan modellen användas för att förstå relationerna mellan socialt

entreprenörskap och idrott utifrån ett samhällsperspektiv. Socialt entreprenörskap ses då mer som ett fenomen som uppträder i relation till specifika samhällskontexter, snarare än att det betraktas som något som är personbundet eller knutet till en viss organisation. Idrott utövas inom ramen för alla samhällssektorer och utgörs av olika sociala ordningar. Utöver idrottsrörelsen i den ideella sektorn, finns exempelvis skolämnet idrott och hälsa inom den offentliga sektorn, gym och fitness-center inom den kommersiella sektorn och joggingturen på morgonen inom den civila sektorn (Norberg, 2004). Svensk idrottsrörelse kan utifrån modellen i allt väsentligt beskrivas som privat, icke profitinriktad och formell.

I vår Idrottslyftsutvärdering, där KIOSK fanns med eftersom vi bland andra utvärderade Svenska Taekwondoförbundet, hittade vi i de fem förbunden ytterligare ett antal projekt som vi av samma skäl blev intresserade av. När vi började söka gemensamma nämnare för dessa projekt framkom följande.

Skolsamverkan är ett exempel på att Handslagets/Idrottslyftets konstruktion medför att även aktörer från andra samhällssektorer bjuds in att delta. Skolorna ingår inte i den ideella sektorn utan tillhör i majoriteten av fallen den offentliga sektorn, även om antalet friskolor är betydande. Det finns även exempel på förhandlingar mellan idrottsrörelse och kommersiell sektor och mellan idrottsrörelse och offentlig sektor. De prioriterade områdena i projekten kan vara sådana som inte är i föreningens (och således medlemmarnas) huvudsakliga intresse att verka för. Exempelvis: för en förening med dominans av antingen flickor eller pojkar kan en viss men inte tillräcklig ökning av den marginaliserade gruppen medföra strukturella problem för föreningen i form av skapandet av nya lag, ledarförsörjning, hallhyra och andra extra utgifter.

I ett modernt samhälle består varje sektor av ett antal organisationer eller byråkratier. Som exempel finns inom den offentliga sektorn vård och skola, inom den privata sektorn finns marknaden och inom den ideella sektorn finns organisationer som Riksidrottsförbundet. Varje organisation/byråkrati är uppbyggd och fungerar enligt sin egen, unika logik. Vi har tidigare använt Bourdieus fältmetafor för att uttrycka samma sak – att det som händer på ett fält endast kan förstås utifrån detta fälts egna förutsättningar. I det sammanhanget gällde det en mycket stark påverkan från ett socialt fält – idrottens – över till och in på ett annat – skolans. Det läckage som vi hävdar gjort denna påverkan möjlig uppstår i de flesta andra fall inte. Istället formuleras ofta samhällskritik i termer av att dessa organisationer är stängda emot varandra och tvingar samhällsmedborgaren att vandra mellan dem för att ständigt hänvisas vidare (som en rundgång).

Det finns ett både upplevt och uttryckt behov av aktörer som kan agera i institutionella mellanrum, det vill säga mellan dessa organisationer – både inom samma sektor (det KIOSK gör kan ses som en korsning mellan det arbete som vanligen utförs av klassläraren, idrott och hälsa-läraren, socialassistenten, psykologen, fritidsassistenten och polisen) och mellan olika sektorer som den offentliga verksamhet och den privata arbetsmarknaden. Allt oftare talas det om sådana aktörer - individer, föreningar eller företag som finns i mellanrummen - i termer av social innovation och socialt entreprenörskap. Ibland tar organisationer och byråkratier själva initiativet till sådan verksamhet. Vanligare är emellertid, som i fallet KIOSK, att ett initiativ till att bryta och förändra befintliga mönster i samhället genom att korsa gränser ger upphov till konflikt. Därför är ett konfliktperspektiv nödvändigt vid analys av socialt entreprenörskap; att korsa gränser medför konflikter.

Det sociala i socialt entreprenörskap inom idrotten

Idrott och socialt entreprenörskap är en teoretisk konstruktion med tre beståndsdelar: *idrott, det sociala och entreprenörskapet*. Idrott är den verksamhet som i Bourdieus terminologi finns på idrottsfältet, och omfattar "alla de fysiska aktiviteter individen medvetet utför i syfte att behålla och

förbättra hälsa och prestationsförmåga, nå tävlingsresultat och rekreation”.³ Organisatoriskt domineras fältet av Riksidrottsförbundet och dess 70 specialidrottsförbund, med sammanlagt cirka tre miljoner individuella medlemskap. De projekt som vi i denna text identifierar som exempel på socialt entreprenörskap har alla emanerat ur föreningar som tillhört Riksidrottsförbundet.

En första avgörande bedömning som måste göras är att skilja idrottslig verksamhet som kan inrymmas i socialt entreprenörskap från idrottslig verksamhet i allmänhet. Detta är alltid en grannliga bedömning och därför i behov av stor uppmärksamhet. Vi menar att en sådan bedömning måste göras från fall till fall och som en konkret analys av konkreta förhållanden. En tumregel som (provisoriskt) kan formuleras är att *i socialt entreprenörskap används idrotten som medel, inte som mål*. De sociala värden som de entreprenöriella aktiviteterna ska leda till, ligger vanligtvis i linje med statens, regionens och kommunens mål med den idrottsliga verksamheten. Socialt entreprenörskap inom idrotten innebär att man arbetar för att lösa sociala problem genom att bryta och förändra befintliga mönster i samhället - helt enkelt att bidra på ett gränsöverskridande sätt med något gott till samhället.

Det sociala entreprenörskapets karaktär utmanar härigenom den traditionella idrottsrörelsen. I utvärderingarna av Idrottslyftet påpekade vi bland annat att de flesta föreningarna använde pengarna för att söka utöka den befintliga verksamheten, det vill säga att de satsade på mer av samma sak, om än kanske ibland på ett omedvetet vis. Även om det fanns en ambition att förändra förblev verksamheten därmed i grunden densamma. Men Handslagets/Idrottslyftets konstruktion gav också utrymme för socialt entreprenörskap. Det har skapats projekt som gnisslar och skaver, som provocerar och krånglar. Ambitionen är att åstadkomma något mer med projekten än att bara involvera fler barn och ungdomar i själva idrotten. Exempel på sådana projekt är idrottsaktiviteter för ensamkommande flyktingbarn, föreningsidrott under den obligatoriska skoldagen, gratis simskola för resurssvaga familjer, olika prova-på-verksamheter och fritidsgårdar på ridkolor.

Motiven för att starta projekten skiljde sig åt, men gemensamt är att aktörerna ansåg att de utvecklar eller gör samhällsnyttiga funktioner mer tillgängliga för barn och ungdomar. Med samhällsnyttig menas exempelvis att den kan bidra till bättre hälsa och goda medborgare, eller till integration – av exempelvis pojkar i traditionella flickidrotter, personer med funktionsnedsättning in i idrotten eller utlandsfödda eller barn och ungdomar från sämre socioekonomiskt gynnande familjer in i idrotten och samhället.

De projekt vi har identifierat som möjliga exempel på socialt entreprenörskap innebär etablering av nya verksamhetsformer. Detta medför att de olika sektorernas gränser överskrids. Gemensamt för dessa projekt är också att idrotten användes som medel för både social utveckling och utveckling av den egna verksamheten. Mötet mellan olika sektorer kan exempelvis uppkomma när föreningar är beroende av företagsformen för att överhuvudtaget kunna bedriva sin verksamhet. Exempel på detta är ridklubbar som har lokaler som ägs av företag och som på grund av lågt medlemsantal och brist på kapital i föreningen, behöver kopplingar till verksamheter som avel, turridningar, möhippor – eller, varför inte, integrationsprojekt tillsammans med kommunen. Men det kan också – som i KIOSK:s fall – handla om en verksamhet som avsäger sig sin tävlingsidrottsidentitet för att kunna omvandlas till en skolverksamhet.

För att kunna skilja mellan idrotten som mål och som medel använder vi begreppsparet förenings- och tävlingsfostran, som introducerades i Idrottsstödsutredningen (SOU 2008:59). Att idrott bedrivs i ideella sammanslutningars regi innebär inte enbart att aktiviteterna är organiserade på ett visst sätt. Med föreningsformen följer även specifika demokratiska värderingar, normer och ideal. Ett sådant ideal är att verksamheten ska vara tillgänglig och öppen för alla oavsett faktorer som kön, ålder, socioekonomi och härkomst. Föreningsdemokratins princip stadgar vidare att alla som ingår i verksamheten ska ha lika möjligheter att kunna framföra sina åsikter och att föreningens aktiviteter ska grundas på och utformas i enlighet med majoritetens beslut.

³ Se Centrum för idrottsforskning: <http://centrumforidrottsforskning.se/>

Annorlunda uttryckt ska föreningsmässigt bedriven idrottsverksamheten både vara en garanti för – och en skola i – demokratiska förhållningssätt och processer (Gerrevall 2007). Alla medlemmar, inte minst barn och ungdomar, ska tillgodogöra sig en föreningsfostran enligt principer om att alla ska få vara med, känna delaktighet och kunna utvecklas utifrån sina egna förutsättningar och intressen. Kännetecknande för föreningsfostran är att det lyfter fram samhälleliga värden och principer vilka – åtminstone delvis – kan särskiljas från själva idrottsverksamheten. Utmärkande är vidare att just dessa föreningsdemokratiska värden i stor utsträckning sammanfattar statens mål med sitt idrottsstöd.

Det andra uppdraget – tävlingsfostran – är idrottens eget. Tävlingsfostran ska här förstås som en samlingsbeteckning för alla de principer och värderingar som omgärdar tävlingsidrottens interna logik. Det handlar både om den grenspecifika utbildning som idrottsrörelsens många förbund och föreningar tillhandahåller i skilda idrottsaktiviteter och den mer generella konsten att handskas med själva tävlandet.

Att delta i idrottslig tävlingsverksamhet innebär med nödvändighet att bli jämförd med andra: att vinna eller förlora, att komma etta, tvåa eller kanske sist. Det handlar även om principer/förhållningssätt som vanligtvis är nödvändiga för att vinna, såsom att övning ger färdighet och att träning är utgångspunkt för allt som händer under en tävling eller match. Nära kopplat är även etiska frågor om alltifrån regelefterlevnad till fusk och dopning. Föreningsidrotten handlar om organiserade idrottsverksamheter där ett tävlingsmoment utgör både aktivitetens essens och inre logik.

Att skilja mellan idrotten som mål och som medel blir i vår analys som att skilja mellan förenings- och tävlingsfostran. Det finns föreningar som nästan enbart ägnar sig åt föreningsfostran, där idrotten blir ett medel för att uppnå sociala mål och där tävlandet har en underordnad roll eller helt saknas. I andra änden av skalan återfinns elitföreningarna, som nästan enbart ägnar sig åt tävlingsfostran, det vill säga att tävlingsresultaten är målet. Det stora flertalet idrottsföreningar befinner sig mellan dessa ytterligheter. Vi identifierar det sociala i idrotten med det som inryms i föreningsfostran.

Idrottsrörelsen bedriver en verksamhet som många uppskattar, men samtidigt finns problem som behöver hanteras inom densamma (t ex ojämlika villkor, skador, bristande barnrättsperspektiv och vikande antal medlemmar). I en svensk kontext skulle vad som räknas till det "sociala" i det sociala entreprenörskapet kunna definieras utifrån statens mål för idrottsverksamheten. Alla dessa mål beskrivas som *sociala mål* som syftar till att förbättra samhället och livsvillkoren för enskilda individer. Målen handlar om att öka det livslånga intresset för och möjligheterna till motion och idrott, främja god hälsa och integration genom idrott, främja en jämställd idrott och god etik samt motverka doping. Vidare ska verksamheten bedrivas ur ett barnrättsperspektiv. Stödet har tonvikt på barn- och ungdomsverksamhet och lägger särskilt vikt vid allas lika möjlighet att delta utifrån sina egna förutsättningar oavsett faktorer som kön, socioekonomi, härkomst eller utländsk bakgrund. (SOU 2008:59, s 350).

Förordningstexten är formulerad med Riksidrottsförbundet och specialidrottsförbunden i åtanke. Dessa kan ges ekonomiskt stöd om deras verksamhet bedrivs i linje med statsbidragets syfte, alltså de punkter som beskrivs i förordningstexten. Vid studier av det "sociala" i socialt entreprenörskap inom idrotten, kan förordningstexten utgöra en referensram, då de sociala aspekter som staten önskar att idrottsrörelsen ska främja finns explicitgjorda här. *Det "sociala" inom idrottens sociala entreprenörskap är således definierat utifrån statens mål för idrottsverksamheten.*

Entreprenörskapet

1. Den tredje bestämmelsen är *entreprenörskapet*. Begreppet entreprenör har många definitioner. Fokus har mestadels lagts på vad en entreprenör är och vad hen gör (Shane & Venkataraman, 2000). Vanligt förekommande aspekter som lyfts fram i relation till entreprenörskapet är innovation,

proaktivitet och risktagande (Holt et al., 2007). Inom området har analyser på mikronivå fått företräde, då individen som entreprenör har studerats mer än villkoren i samhället (Davidsson & Wiklund, 2001). Det sociala entreprenörskapet innebär därtill att de entreprenöriella handlingarna ska syfta till något som i samhället anses vara gott, även om filosofiska och politiska värden kan vara oklara (se exempelvis Gawell, 2009; Payton & Moody, 2008). Det är därför det är principiellt möjligt att tala både om socialt och politiskt entreprenörskap i detta sammanhang.

Komponenter i det sociala entreprenörskapet är entreprenörer, idéer, möjligheter och organisationer och insatser för att lösa svåra sociala problem genom att bryta och förändra befintliga mönster i samhället (Light, 2008). Denna beskrivning ger vid handen att ett konfliktperspektiv är nödvändigt vid analys av socialt entreprenörskap. Att korsa gränser medför konflikter. KIOSK:s historia är ett exempel på detta.

Ratten (2010) menar att socialt entreprenörskap inom idrotten är när non-profit mål kombineras med företagstänkande (business ideas) för att nå samhällelig förändring. Vår forskning tyder på att kommersiella intressen i en svensk kontext kan ersättas med idrottsliga intressen för att kunna exempelvis fostra goda medborgare, förbättra folkhälsan eller skapa ett rättvisare samhälle (Schenker, submitted; Schenker et al., 2014, Hedenborg et al., 2012a; Peterson, 2008).

Givet att socialt entreprenörskap innebär arbete för att lösa sociala problem genom att bryta och förändra befintliga mönster i samhället (Light, 2008), kan socialt entreprenörskap ha sin utgångspunkt i olika samhällssektorer. Då samhällssektorer utgörs av sociala ordningar som i sig kanske inte uppmanar till entreprenörskap kan gränslanden mellan olika sektorer behöva omförhandlas. När idrottsföreningar har verksamhet inom ramen för skolan behöver de följa skolans värdegrund, detta även om föreningen kanske har andra stadgar och policys. Andra omförhandlingar som kan tänkas uppkomma är när föreningar är beroende av företag för att överhuvudtaget kunna bedriva sin verksamhet – ridklubbar verksamhet har tidigare använts för att exemplifiera detta.

Vi ser socialt entreprenörskap som ett samhällsentreprenörskap, däremot menar vi inte att alla samhällsentreprenörskap är sociala entreprenörskap (jämför med Berglund och Johannisson 2012). Entreprenörskap är alltid situerat i en samhällelig kontext och är därmed samhälleligt, medan entreprenörskapet inte alltid har sociala förtecken.

En avgörande bedömning som måste göras, för att skilja socialt entreprenörskap från entreprenörskap i allmänhet, handlar enligt vår uppfattning om den ekonomiska vinstens betydelse som motiv för verksamheten. Även detta är en grannlaga bedömning i behov av stor uppmärksamhet. Vi menar att även en sådan bedömning måste göras från fall till fall och som en konkret analys av konkreta förhållanden. Det generella tumregel som (provisoriskt) kan formuleras är att *i socialt entreprenörskap används pengarna (vinsten) som medel, inte som mål*. Vi begränsar sålunda inte resurserna i entreprenörskapet till enbart ekonomiska medel, då vi menar att även idrott kan utgöra ett medel för att uppnå de sociala målen.

Att använda begreppet socialt entreprenörskap inom idrotten är inte självklart. Det kan till och med verka långsökt, eftersom det redan finns ett etablerat uttryck för ett stort engagemang inom idrotten, nämligen 'eldsjälen'. Men vi menar att gränsöverskridandet är en grundläggande beståndsdel i det sociala entreprenörskapet, och det är sällan detta som eldsjälen ägnar sig åt. Hen "brinner för verksamheten", och då är det i första hand en viss specialidrott det handlar om, inte om sociala värden i sig.

När vi talar om mål och medel kan det tyckas som att vi renodlar i en utsträckning som inte har någon motsvarighet i det levande livet. Att använda idrotten som medel och inte som mål – hur kan man avgöra hur entydigt en verksamhet gör det? Och kan man inte tänka sig en verksamhet som gör "både-och"? Jodå. Men för att definitionen ska vara meningsfull måste det någonstans finnas en gräns som *inte* går att korsa. Och ett tydligt exempel på det menar vi finns i KIOSK:s verksamhet. För att kunna fungera kan den helt enkelt inte innehålla moment som utgår ifrån tävlingsidrottens logik. Samma sak gäller den ekonomiska vinsten. Ett företag som ägnar sig åt socialt entreprenörskap kan gå med vinst som kan användas för att exempelvis försörja sin/sina ägare. Till och med för att de ska

kunna leva väl. Men någonstans går det en gräns även här, när strävan efter vinst går före det sociala innehållet (denna diskussion är för övrigt högst aktuell inom vård och skola). Än en gång är KIOSK ett illustrativt exempel, där det är svårt att tänka sig att ett KIOSK AB skulle drivas av en sådan strävan. Även om KIOSK:S företrädare kan tänka sig en företagslösning, menar de att det också finns nackdelar jämfört med en ideell förening. De kan däremot gärna tänka sig en annan och gränsöverskridande (del)lösning på KIOSK:s finansiering – att använda sig av medel från en företagspool.

Vare sig det handlar om att skilja mellan idrotten som mål och medel, eller motiven för att bedriva företagsamhet, är det svåra vetenskapliga bedömningar och värderingar som måste göras. Det är vi medvetna om och det är därför vi menar att bedömningar av dessa gränser – var de går och hur de ser ut - måste göras från fall till fall och alltid som konkreta analyser av konkreta förhållanden.

Använd litteratur

- Berglund, K., and Johannisson, B., 2012 Introduction: in the beginning was societal entrepreneurship. In: K. Berglund, B. Johannisson and B. Schwartz, eds. *Societal Entrepreneurship. Positioning, Penetrating, Promoting*. Edward Elgar Publishing Limited: Cheltenham. 1-27.
- Davidsson, P., & Wiklund, J. (2001) Levels of Analysis in Entrepreneurship Research: Current Research Practice and Suggestions for the Future. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 25(4), 81-100.
- Elvin, G. (2011) Möjligheternas dokument. *För barnets bästa: En antologi om idrott ur ett barnrättsperspektiv*. (red. Norberg, J. & Pihlblad, J.) Stockholm: Centrum för idrottsforskning.
- Gawell, M. (2009) Samhällsentreprenörskap för en global utveckling, i M. Gawell, B. Johannisson & M. Lundqvist (Eds.), *Samhällets entreprenörer. En forskarantologi om samhällsentreprenörskap*. Stockholm: KK-stiftelsen.
- Gerrevall, P. (2007) *Handslaget och de demokratiska värdena*. Riksidrottsförbundet. Handslaget FOU-rapport 2007:8.
- Hedenborg, S., Jonasson, K., Peterson, T., Schenker, K., Tolvhed, H. (2012a) *Idrottslyftets externa utvärdering: Svenska Klätterförbundet, Svenska Orienteringsförbundet, Svenska Ridsportförbundet, Svenska Simförbundet och Svenska Taekwondoförbundet*. Stockholm: Riksidrottsförbundet.
- Holt, D. T., Rutherford, M. W., & Clohessy, G. R. (2007). Corporate entrepreneurship: An empirical look at individual characteristics, context, and process. *Journal of Leadership & Organizational Studies*, 13(4).
- Light, P. C. (2008) *The Search for Social Entrepreneurship*. Washington, D.C.: Brookings Institution Press.
- Linnér, S (2006) Moralisk kompetens inom idrotten? *Svensk Idrottsforskning*, nr. 4.
- Norberg, J. R. (2004) *Idrottens väg till folkhemmet: studier i statlig idrottspolitik 1913-1970*. Stockholm: SISU idrottsböcker.
- Ottesen, L., & Ibsen, B. (1999) *Idræt, motion og hverdagsliv – tal og tale*. Copenhagen: Department of Sport, University of Copenhagen.
- Payton, R. L., & Moody, M. P. (2008) *Understanding philanthropy [electronic resource]: its meaning and mission*. Bloomington: Indiana University Press.
- Peterson, T. (2008) When the field of sport crosses the field of physical Education. *Educare*, 2008:3, 83-97.
- Peterson, T. Stigendal, M., & Fryklund, B. (1988) *Skånepartiet: Om folkligt missnöje i Malmö*, Malmö: Arkiv förlag.
- Peterson, T & Schenker (2015) KIOSK. En utvärdering till Region Skåne.
- Ratten, V. (2011) Sport-based entrepreneurship: towards a new theory of entrepreneurship and sport management. *International Entrepreneurship & Management Journal*, 7(1).
- Ritzer, G., & Goodman D. J. (2004) *Sociological Theory* (6. ed). Quebec: McGraw-Hill.
- Schenker, K. (2011a) *På spaning efter idrottsdidaktik*. Malmö: Lärarutbildningen, Malmö högskola.

- Schenker, K & Gerrevall, P & Linnér, S & Peterson, T (2014) Socialt entreprenörskap i en match utan regler. *Svensk Idrottsforskning*, nr 4.
- Schenker, K. (submitted, *Scandinavian Sport Studies Forum*) A 'Lift for Sport'? - Characteristics of Social Entrepreneurship in the Swedish Sport Movement.
- Shane, S., & Venkataraman, S. (2000). The promise of entrepreneurship as a field of research. *The Academy of Management Review*. 25 (1).
- SOU 2008:59 Föreningsfostran och tävlingsfostran. En utvärdering av statens stöd till idrotten. Stockholm: Fritzes.
- Tallberg Broman, I & Eilard, A (red) (2011) *En utmanad skola. Om barndom och sociala relationer i förändring*. Malmö: Gleerups.